

**V EDYCJA KONKURSU OGÓLNOPOLSKIEGO
Z „JĘZYKA POLSKIEGO”**
skierowanego do uczniów klas 4 – 6 szkoły podstawowej
dnia 25 marca 2019r.
czas pracy 60 minut

Ilość punktów do zdobycia: maksymalnie 25. Powodzenia!

Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania 1 - 5 zawarte pod nim. Tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa

Pan Rawlison obawiał się początkowo, czy dłuższy pobyt pod namiotem nie zaszkodzi zdrowiu Nel, i jeśli się na to zgodził, to tylko dlatego, że w razie niepogody zawsze można było przenieść się do hotelu. Teraz jednak rozejrzawszy się dokładnie we wszystkim na miejscu, doszedł do przekonania, że dni i noce spędzane na świeżym powietrzu stokroć będą dla jego jedynaczki korzystniejsze niż przebywanie w zatęchłych pokojach miejscowych hotelików. Sprzyjała temu i prześliczna pogoda. Pustynia Medinet, czyli El-Medine, otoczona naokół piaszczystymi wzgórzami Pustyni Libijskiej, ma klimat o wiele lepszy od Kairu i nie na próżno zwie się „kraią róż”. Z powodu ochronnego położenia i obfitości wilgoci w powietrzu noce nie bywają tam wcale tak zimne jak w innych częściach Egiptu, nawet położonych daleko dalej na południe. Przyroda nieożywiona, zimą bywa wprost rozkoszna, a od listopada rozpoczyna się właśnie największy rozwój roślinności. Rośliny, palmy daktylowe, oliwki, których w ogóle jest mało w Egipcie, drzewa figowe, pomarańczowe, mandarynki, olbrzymie rycynusy, granaty i rozmaite inne rośliny południowe pokrywają jednym lasem tę rozkoszną oazę. Ogrody zalane są jakby olbrzymią falą akacji, bzów i róż, tak że w nocy każdy powiew przynosi upajający ich zapach. Oddycha się tu pełną piersią i „nie chce się umierać”, jak mówią miejscowi mieszkańcy.

<https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/w-pustyni-i-w-puszczy.html>

Pytanie 1 (1pkt) Która z pustyni nazywana jest „kraią róż”?

- A) Pustynia Libijska
- B) Sahara
- C) Pustynia Abisyńska
- D) żadna z odpowiedzi nie jest prawidłowa

Pytanie 2 (1pkt) Dlaczego pustynia ta nazywana jest „kraią róż”?

- A) Rosną tam wyłącznie róże.
- B) Jest słynna z hodowli róż.
- C) Tamtejszy klimat sprzyja hodowli kwiatów.
- D) Rosną tam różne rośliny.

Pytanie 3 (1pkt) Jaką funkcję pełni cudzysłów użyty w zwrocie „nie chce się umierać”?

- A) Oznacza cytát z innego utworu.
- B) Sugeruje ironię.
- C) Jest to przytoczenie wypowiedzi.
- D) Wprowadza znaczenie przenośne.

Pytanie 4 (1pkt) W „krajie róż” największy rozkwit flory przypada na okres:

- A) wiosny
- B) lata
- C) jesieni
- D) zimy

Pytanie 5 (1pkt) W przytoczonym fragmencie powieści „W pustyni i w puszczy” występuje narracja:

- A) pierwszoosobowa
- B) trzecioosobowa
- C) drugoosobowa
- D) żadna z odpowiedzi nie jest prawidłowa

Pytanie 6 (2pkt) Poniżej podana została definicja jednego z gatunków literackich. O jaki gatunek chodzi?

..... to gatunek literatury moralistycznej o charakterze narracyjnym, w którym przedstawione postacie i zdarzenia nie są ważne ze względu na swe cechy jednostkowe, lecz mają wagę jako przykłady uniwersalnych prawideł ludzkiej egzystencji, postaw wobec życia i kolei losu.

Pytanie 7 (2pkt) Przeczytaj fragment utworu Krzysztofa Kamila Baczyńskiego pt. „Krajobraz” i nazwij podkreślone środki stylistyczne.

Gwiazdy - lzy światła, opadła
noc przez szyby wybite arkad...
noc odpływa w nągią przestrzeń
w czarnych, wodą ciekących barkach.
Mosty brodzą w prąd własne czernią,
gwiazdy czochrzą włosy mgłom wiklin...

- A) Gwiazdy – lzy światła
- B) W czarnych (...) barkach
- C) gwiazdy czochrzą włosy mgłom wiklin...

Pytanie 8 (2pkt) Wypisz z tekstu po jednym przykładzie rzeczownika odczasownikowego, wyrażenia przyimkowego i zaimka.

Z powodu ochronnego położenia i obfitości wilgoci w powietrzu noce nie bywają tam wcale tak zimne jak w innych częściach Egiptu, nawet położonych daleko dalej na południe.

- A) rzeczownik odczasownikowy
- B) wyrażenie przyimkowe
- C) zaimek

Pytanie 9 (2pkt) Przekształć równoważniki zdań w zdania.

- A) Zakaz przechodzenia na czerwonym świetle.
- B) Wejście tylko dla personelu.

Pytanie 10 (2pkt) Wstaw przecinek we właściwym miejscu.

*Przyjechaliśmy na wakacje do miejsca które znaleźliśmy wcześniej.
Dom w którym przebywaliśmy był otoczony pięknym ogrodem.
Rosły w nim róże filodendrony a także krzewy forsycji.*

Pytanie 11 (2pkt) Podaj właściwą formę odmiany rzeczownika

- A) przyjaciel – D., l. mn.
- B) muzeum – B., l. mn.

Pytanie 12 (2pkt) Wstaw u lub ó w odpowiednie miejsca:

p...st...łka

jemiół...szka

gżegż...łka

s...jka

Pytanie 13 (2pkt) Kto jest autorem słów hymnu polskiego?

Pytanie 14 (2pkt) Dokończ słowa hymnu polskiego:

„Już tam ojciec do swej Basi

Mówi zapłakany -

.....

.....".

Pytanie 15 (2pkt) Wymień trzy miejsca na kontynencie afrykańskim, w których toczy się akcja „W pustyni i w puszczy” Henryka Sienkiewicza.